

Sprawozdanie z działalności Rady do Spraw Cyfryzacji za rok 2017

Rada do Spraw Cyfryzacji (dalej: „Rada”) została powołana w dniu 16 grudnia 2016 r. przez Annę Streżyńską, Ministra Cyfryzacji, w składzie:

1. Izabela Albrycht – Przewodnicząca
2. Dariusz Milka – Wiceprzewodniczący (od dnia 21.06.2017 r.)
3. Michał Adamczyk
4. Roman Bieda
5. Karol Dobrzeniecki
6. Alicja Grawon - Jaksik
7. Krzysztof Goczyła
8. Łukasz Jachowicz
9. Paweł Litwiński
10. Grzegorz Mazurek
11. Tomasz Muda
12. Jerzy Nawrocki
13. Piotr Pawłowski (rezygnacja w dniu 17.03.2017 r.)
14. Rafał Rodziewicz
15. Justyna Skorupska
16. Maciej Sobolewski (rezygnacja w dniu 30.06.2017 r.)
17. Piotr Wąglowski
18. Janusz Zawiła – Niedźwiecki
19. Krzysztof Siewicz (od dnia 19.09.2017 r.)
20. Katarzyna Śledziwska (od dnia 19.09.2017 r.)

W 2017 roku Rada zebrała się na dwunastu posiedzeniach. Tematami prac Rady były takie zagadnienia jak m.in.:

- Przegląd prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji
- Systemowe wsparcie dla cyfrowej transformacji gospodarczej
- Otwartość danych i licencjonowanie oprogramowania finansowanego ze środków publicznych

- Zarządzanie internetem i neutralność w sieci
- Edukacja cyfrowa
- Handel w niedzielę, a sklepy internetowe
- Nieprawdziwe informacje w internecie (tzw. *fake news*)
- Wdrożenie systemu e-faktur i e-paragonów
- Elektroniczne zarządzanie dokumentacją w procesie legislacyjnym
- Elektromobilność i mobilność inteligentna – jej rola i znaczenie w procesie cyfrowej transformacji gospodarki
- „Strategia 5G dla Polski”
- Cyfrowa transformacja w obszarze e-zdrowia
- Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku dziecka w kontekście m.in. formularza zgłoszeniowego na organizowany przez Ministerstwo Cyfryzacji Code Week

Na zaproszenie Ministra lub Przewodniczącego Rady w posiedzeniach uczestniczą również osoby spoza grona Rady, np. eksperci, pracownicy Ministerstwa Cyfryzacji. Ponadto, podczas posiedzeń Rady zaproszeni eksperci przedstawiają prezentacje. W roku 2017 na forum Rady zostały przedstawione następujące tematy:

- Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017 -2022 (IV posiedzenie w dniu 24 marca 2017r. zaproszeni goście: Pan Piotr Januszewicz, Dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa MC)
- Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (IV posiedzenie w dniu 24 marca 2017r. zaproszeni goście: Pan Daniel Bachan, Główny Architekt IT MC)
- NCCyber – plan działania (V posiedzenie w dniu 21 kwietnia 2017r., zaproszeni goście: Pan Krzysztof Silicki, Dyrektor NASK)
- Aktualny stan wykorzystania środków unijnych w ramach II osi PO PC (V posiedzenie w dniu 21 kwietnia 2017r., zaproszeni goście: Pani Wanda Buk, Dyrektor CPPC)
- Zagadnienia związane z gospodarką opartą o dane, otwartością danych publicznych, edukacją cyfrową (VI posiedzenie w dniu 19 maja 2017 r., zaproszeni goście: Pan Grzegorz Zajązkowski, Doradca w Gabinecie Politycznym MC)
- Edukacja cyfrowa i kompetencje cyfrowe w zakresie działania MC (VI posiedzenie w dniu 19 maja 2017 r., zaproszeni goście: Pan Robert Król, Dyrektor Departamentu Kompetencji Cyfrowych MC)
- Przyczyny odrzucenia projektów w ramach PO PC pozytywnie rekomendowanych przez KRMC (IX posiedzenie w dniu 11 sierpnia 2017 r., Pani Wanda Buk, Dyrektor CPPC, Pan Andrzej Pieczunko, Dyrektor Departamentu Analiz i Doradztwa IT w COI)
- Wdrażanie Krajowych Ram Polityki Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017-2011. Dyskusja nt. prac legislacyjnych związanych z ustawą nt. cyberbezpieczeństwa – omówienie założeń EU CYBERSECURITY LEGISLATIVE PACKAGE (X posiedzenie w dniu 18 września 2017 r., zaproszeni goście: Pan Piotr Januszewicz, Dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa MC).

- Aktywność Polski na Forum UE w obszarze cyfrowym przed Szczytem Cyfrowym RE w Tallinie (X posiedzenie w dniu 18 września 2017 r., zaproszeni goście: Pan Maciej Groń, Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Analiz MC).
- Ustalenia ze Szczytu Cyfrowego RE w Tallinie (XI posiedzenie w dniu 27 października 2017 r., zaproszeni goście: Pan Maciej Groń, Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Analiz MC).
- Edukacja cyfrowa (XII posiedzenie w dniu 17 listopada 2017 r., zaproszeni goście: Pan Andrzej Kurkiewicz, Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego).
- „Przemysł +” - wyniki ekspertyzy naukowców z SGH „ Intensywność wykorzystania danych w gospodarce a jej rozwój” (XIII posiedzenie w dniu 22 grudnia 2017 r. zaproszeni goście: Pan Robert Kroplewski, Pełnomocnik Ministra Cyfryzacji ds. Społeczeństwa Informacyjnego MC, Pan Hubert Romaniec, naczelnik w Departamencie Współpracy Międzynarodowej i Analiz MC, Pan Grzegorz Koloch współautor raportu „ Intensywność wykorzystania danych w gospodarce a jej rozwój. Analiza diagnostyczna”.)

Informacja dotycząca prac zespołów roboczych działających w ramach Rady:

W ramach Rady zostały powołane zespoły robocze, które w wąskim gronie eksperckim pracują nad wybranymi zagadnieniami. Efekt prac zespołów jest przekazywany i dyskutowany na forum Rady.

- [Zespół nr 1 Przegląd prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji.](#)

W skład zespołu wchodzi członkowie Rady ds. Cyfryzacji:

1. Izabela Albrycht – (Przewodnicząca Rady ds. Cyfryzacji oraz koordynator prac zespołu)
2. Roman Bieda
3. Karol Dobrzeniecki
4. Alicja Grawon – Jaksik
5. Paweł Litwiński
6. Rafał Rodziewicz

Zespół zajął się poszukiwaniem luk i barier w prawie negatywnie wpływających na dynamikę procesu cyfryzacji. W ramach prac zespołu stworzona została ankieta „Ocena barier i luk prawnych w kontekście efektywnej realizacji procesu cyfryzacji państwa”, która została skierowana do szerokiego grona interesariuszy w celu identyfikacji istniejących luk i barier poprzez stworzony formularz internetowy zamieszczony na stronie Ministerstwa Cyfryzacji. Wysłane zostały listy i maile adresowane do poszczególnych interesariuszy, zachęcające do wsparcia polskiej transformacji cyfrowej oraz budowy systemu cyberbezpieczeństwa poprzez wypełnienie zamieszczonej na stronie MC ankiety. Po dokonaniu analizy zgłoszeń do

przedmiotowej ankiety Zespół uznał, że odzew jest niewystarczający i zdecydował o wznowieniu ankiety do dnia 30 grudnia 2017 r., dodatkowo członkowie zadeklarowali bezpośrednio przekazanie prośby o jej uzupełnienie do OIRP, ORA, organizacji otoczenia biznesu itp. Zespół dokona analizy wskazań (podejmowane są próby współpracy przy analizie otrzymanych odpowiedzi z jednostkami akademickimi), a kolejnym etapem będzie przedstawienie rekomendacji legislacyjnych.

- **Zespół nr 2 Systemowe wsparcie dla cyfrowej transformacji gospodarczej**

W skład zespołu wchodzi członkowie Rady ds. Cyfryzacji:

1. Rafał Rodziewicz (koordynator prac Zespołu)
2. Izabela Albrycht
3. Michał Adamczyk
4. Grzegorz Mazurek
5. Dariusz Milka
6. Jerzy Nawrocki
7. Justyna Skorupska
8. Katarzyna Śledziwska

Zespół w swoich działaniach przyjął następujące założenia:

- kompleksowy przegląd bieżących zachęt i programów w ramach aktualnie dostępnego programowania środków UE na lata 2014-2020 oraz innych środków, którymi dysponują instytucje finansowe oraz inne jednostki publiczne i prywatne;
- przegląd projektów i planów Rządu w zakresie transformacji systemowej gospodarki celem znalezienia wytycznych kierunkowych Rządu i poszczególnych Ministerstw;
- spojrzenie szerzej na inne kraje, w których upowszechniono lub nie stosowanie zachęt – celem znalezienia dobrych praktyk (*success stories*) w branżach i sektorach gospodarki;
- znalezienie zestawu zachęt oraz propozycji zmian w programach dostępnych w instytucjach, aby zaakcentować możliwość realizacji obszaru cyfrowego z komponentem *security*;
- zaangażowanie jak najszerszej grupy interesariuszy poprzez akcje informacyjne.

Podjęte zostały konkretne działania:

- przegląd instrumentów finansowych wsparcia MŚP
- zebranie informacji o funduszach pożyczkowych MŚP

- przeanalizowanie „dobrych praktyk” na przykładzie systemowego wsparcia dla cyfryzacji gospodarki na przykładzie Niemiec i Wielkiej Brytanii
- nawiązanie kontaktu z Ministerstwem Rozwoju w celu współpracy nad założeniami strategii transformacji cyfrowej gospodarki
- spotkanie w ramach współpracy i konsultacji z NASK, CSiOZ, KIGEiT, PKPP Lewiatan, Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną, przedstawicielami urzędów, instytucji, prywatnych firm z sektora przemysłu, infrastruktury krytycznej czy też MŚP.

Docelowym efektem prac Zespołu ma być zestawienie wytycznych do stworzenia jednolitych i spójnych planów długoletnich działań mających na celu przyspieszenie transformacji cyfrowej gospodarki, zwiększenie jej cyberbezpieczeństwa oraz budowa/zwiększenie świadomości po stronie przedsiębiorców o potrzebach zmian. Powstać ma wyczerpująca lista rekomendacji w tym zakresie, nad których propozycjami dyskutowali członkowie Rady.

Propozycje rekomendacji członków Zespołu w zakresie wybranych punktów projektu zostały udostępnione do konsultacji z końcem grudnia. Wyniki tych konsultacji posłużą do przedstawienia ostatecznej rekomendacji Rady ds. Cyfryzacji w tym zakresie. Informacja o konsultacjach została umieszczona [na stronie internetowej MC](#).

- [Zespół nr 3 Otwartość danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych](#)

W skład zespołu wchodzi członkowie Rady ds. Cyfryzacji:

1. Dominik Batorski (koordynator prac Zespołu)
2. Michał Adamczyk
3. Roman Bieda
4. Krzysztof Goczyła
5. Łukasz Jachowicz
6. Tomasz Muda
7. Piotr Wąglowski
8. Krzysztof Siewicz

Zespół zajmował się otwartością dostępu do danych. Jego celem jest usunięcie istniejących przeszkód uniemożliwiających korzystanie z nich – zespół badał występujące przeszkody, bazując również na przykładach (dobrych praktykach) innych państw. Produktem działania zespołu będzie docelowo rekomendacja zmian prawnych, standardów udostępniania i anonimizacji danych. Ponadto zespół zajął się zbadaniem kwestii praw do kodów źródłowych oprogramowania tworzonego na potrzeby publiczne lub z funduszy publicznych. Członkowie zespołu zebrali dane dotyczące podejścia do przekazywania kodów źródłowych i zbadali

przyczyny dlaczego ten kod często nie jest przekazywany. Ponadto zespół zbadał ryzyka i korzyści płynące z upublicznienia kodu źródłowego.

Zespół zamieścił na stronie Rady ds. Cyfryzacji w ramach konsultacji ankietę dot. otwartości danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych. Obecnie Zespół jest w fazie końcowej prac nad raportem dotyczącym dobrych praktyk w zakresie otwierania danych. Kluczową zidentyfikowaną potrzebą jest pozyskanie informacji dotyczących dobrych praktyk w zakresie otwierania danych. Raport nie będzie miał charakteru ogólnego, tylko skupi się na wybranych aspektach i odniesie się do konkretnych zagadnień. Zidentyfikowane zostały cztery istotne obszary:

- a) dobre praktyki w zakresie otwierania danych jednostkowych;
- b) anonimizacja danych w procesie otwierania danych publicznych;
- c) standardy techniczne udostępniania danych i znaczenie dostępności maszynowej danych (API);
- d) problemy jakości danych i możliwości integracji danych z różnych źródeł.

Powstanie również raport odnoszący się do kwestii licencjonowania oprogramowania – opisane zostaną rodzaje licencji, korzyści wynikające z konkretnego modelu licencjonowania, problemy i koszty z nim związane oraz dwie rekomendacje. w projekcie raportu omówione zostały najpopularniejsze modele licencjonowania - ich zalety, wady i istotne uwagi, tj.

- a) licencja zamknięta – oprogramowanie gotowe;
- b) licencja otwarta – oprogramowanie gotowe;
- c) oprogramowanie pisane na zamówienie, bez praw do kodu;
- d) oprogramowanie pisane na zamówienie, z przekazaniem kodu, bez prawa do redystrybucji;
- e) oprogramowanie pisane na zamówienie, z przekazaniem kodu i praw do redystrybucji;
- f) oprogramowanie dostępne w modelu *software-as-a-service*.

Zespół pracuje również nad koncepcją wprowadzenia rozwiązań dotyczących wykorzystywania danych jednostkowych, umożliwiających ich udostępnianie w ramach danych publicznych. Instytucje publiczne dysponują znacznymi zbiorami danych, jednak dostęp do nich, jak też ich jakość, są poprawiane dopiero w ostatnich latach.

- [Zespół nr 4 Zarządzanie internetem i neutralność w sieci](#)

W skład zespołu wchodzi członkowie Rady ds. Cyfryzacji:

1. Łukasz Jachowicz (koordynator prac Zespołu)

2. Karol Dobrzeniecki
3. Alicja Grawon Jaksik
4. Paweł Litwiński
5. Dariusz Milka
6. Tomasz Muda
7. Krzysztof Siewicz

Zespół zajmował się neutralnością sieci, czyli prawem (lub brakiem prawa) do dyskryminowania/faworyzowania ruchu w sieci z przyczyn pozatechnicznych. Zagadnienia kluczowe, którymi zajął się Zespół to określenie modeli biznesowych, dla jakich neutralność w sieci jest istotna, a dla jakich jest przeszkodą, jak również sposób zdefiniowania i wprowadzenia / ograniczenia neutralności sieci w wybranych państwach. Zespół przygotował i zamieścił na stronie Rady ds. Cyfryzacji ankietę do konsultacji „Zarządzanie Internetem i neutralność w sieci”, dedykowaną twórcom i odbiorcom treści w internecie, jak również telekomom i organizacjom zajmującym się wolnością przepływu informacji w sieci. Pytania dotyczyły neutralności w sieci - czyli równego traktowania każdego rodzaju informacji w internecie, kiedy ta neutralność jest wskazana, a kiedy trzeba myśleć o wyjątkach. Pytania dotyczyły jednak także treści niepożądanych - chodzi o uzyskanie informacji, jakie są rekomendowane modele walki z niepożądanymi treściami (w różnych ich kategoriach) oraz jakie są niepożądane skutki uboczne sugerowanych modeli walki z niechcianymi treściami.

Zespół pracuje nad przygotowaniem raportu dot. zwalczania niechcianych treści w innych krajach rozpatrując możliwość skopiowania owego modelu do modelu polskiego.

- Zespół nr 5 Edukacja cyfrowa (nauka korzystania z narzędzi cyfrowych, budowanie kompetencji cyfrowych, zmiany w programach nauczania na wszystkich poziomach edukacji aby adresować lukę zatrudnienia sektorze IT, higiena użytkowania Internetu itp.).

W skład zespołu wchodzi członkowie Rady ds. Cyfryzacji:

1. Justyna Skorupska (koordynator prac Zespołu)
2. Dominik Batorski
3. Krzysztof Goczyła
4. Jerzy Nawrocki
5. Katarzyna Śledziwska

Zespół postanowił zawęzić swoją działalność do kwestii luki zatrudnienia w sektorze ICT. Zespół pracuje nad zidentyfikowaniem otoczenia interesariuszy – rozpoznaniem organizacji, izb, uczelni, konferencji naukowych, które wykonują zadania związane z edukacją. W toku wewnętrznych dyskusji nad kształtem rynku pracy za 5-10 lat w kontekście ucyfrowienia

członkowie zespołu zgodzili się, że trudno prorokować dziś jakie zawody i kompetencje będą potrzebne w przyszłości, dlatego też trzeba zidentyfikować obecnie istniejące trendy. Ponadto należy zapytać przedsiębiorców o to czego brakuje im już dziś – taka wiedza da argumenty podczas rozmów z uczelniami wyższymi. Zespół planuje również stworzyć katalog kompetencji cyfrowych niezbędnych z punktu widzenia przedsiębiorców oraz dokonać klasyfikacji zawodów wynikających ze specyfiki rynku cyfrowego. Zespół chciałby także pobudzić współpracę środowisk naukowych i przedsiębiorczych, by obie te sfery spróbowały zrozumieć wzajemnie swoje potrzeby i możliwości.

W ramach zespołu przeprowadzona została nieoficjalna pilotażowa ankieta, która dotyczyła braków personalnych. Określono trzy grupy:

1. Pracownicy magazynowi;
2. Pracownicy IT - z naciskiem na programistów;
3. Projektanci interfejsów.

Został również przygotowany zestaw kluczowych pytań do ankiety skierowanej w szczególności do małych i średnich przedsiębiorstw, która zostanie przeprowadzona w lutym 2018 r. Zweryfikuje ona zapotrzebowanie na konkretne obszary, w których przedsiębiorcy zauważają szczególne braki personalne, a nie stanowiska, będzie ona weryfikować braki e-kompetencji wśród przedsiębiorców.

Zespół dokonał identyfikacji kluczowych trendów wpływających w przyszłości na rynek pracy oraz opracował podstawowe obszary *body of knowledge* dla zawodów ICT.

- W ramach udziału w pracach Rady ds. Cyfryzacji, adw. dr Paweł Litwiński oraz r. pr. Roman Bieda wzięli udział w pracach nad przygotowywanymi przez Ministerstwo Cyfryzacji przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

W ramach spotkań z dr Maciejem Kaweckim, powyżej wskazani członkowie Rady ds. Cyfryzacji przedstawili swoje uwagi do pierwszej wersji projektu ustawy o ochronie danych osobowych oraz wybranych projektów aktów prawnych zmierzających do dostosowania polskiego systemu prawnego do ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (w tym do projektu nowelizacji kodeksu pracy, ustawy o radcach prawnych). Ponadto, adw. dr Paweł Litwiński oraz r.pr. Roman Bieda zgłaszali uwagi do kolejnych projektów Metodyki Zarządzania Ryzykiem.

- W ramach Rady ds. Cyfryzacji utworzona została grupa robocza ds. nieprawdziwych informacji w internecie.

W skład grupy roboczej weszli:

1. Izabela Albrycht
2. Dominik Batorski

3. Roman Bieda
4. Karol Dobrzeński
5. Dariusz Milka
6. Tomasz Muda.

Kierownictwo grupy roboczej objął Roman Bieda.

Prace grupy roboczej rozpoczęły się od przedstawienia przez r.pr. Romana Biedę wybranych prawnych aspektów zwalczania nieprawdziwych informacji w internecie (tzw. *fake news*) w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa polskiego. Grupa robocza podjęła decyzję o przygotowaniu opracowania („manual”) określającego możliwości walki z *fake news* w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa oraz przedstawienie rekomendacji dotyczących walki z zjawiskiem *fake news*. W ramach prac grupy roboczej, odbyły się spotkania z Wiceministrem cyfryzacji Krzysztofem Szubertem oraz mecenasem Robertem Kroplewskim z Ministerstwa Cyfryzacji.

[Dokumenty Rady ds. Cyfryzacji 2017 r.](#)

Informacje dotyczące działalności Rady oraz zespołów roboczych są zamieszczane w wydzielonej części [Biuletynu Informacji Publicznej](#) na stronach ministra właściwego do spraw informatyzacji oraz na [stronie internetowej MC](#). Dostępne są tam protokoły ze wszystkich posiedzeń Rady oraz stanowiska/opinie RdC, tj:

- [Stanowisko Przewodniczącego Rady do Spraw Cyfryzacji](#) w przedmiocie dokumentów „Rekomendowane wyposażenie teleinformatyczne dla jednostek oświatowych – urządzenia końcowe” oraz „Rekomendowane wyposażenie teleinformatyczne dla jednostek oświatowych – infrastruktura sieciowa”
- [uwagi Rady do Spraw Cyfryzacji](#) do projektu ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.